

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unirea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Politică preoțească

Glasuri din mulțime — Sf. Sinod osândește o anumită politică — Avertisment vechiu și totuși nou — Cale bună de urmat

de prof. DUMITRU NEDA

Preotul e om și el, și ca atare e supus greșelii. Și mai ales când e vorba de vâltoare, cum sunt cele ale politicii de azi, abaterea dela linia superioară și dreaptă a idealismului evanghelic e oarecum fatală, odată ce s'a apucat pe pantă la vale. Unde mai puțin poți să greșești slujitorilor jertfelnicului creștin, atât din partea celor buni, cari i-ar dori la înălțimi aproape de neatinș muritorilor, cât și din partea celor răi, cari i-ar vrea confundati cu noroia, sunt văzute totdeauna prin sticlă măritoare?

Așa că nu ne poate mira de fel 'auzim glasuri de categorică osândire a înrolării preoților în rândurile politicianiste active în sensul acțiunii de partid. Din răspunsurile primite de Curentul la ancheta: „E bine, sau nu, să facă preoții politică?” cele mai multe sunt împotriva activității politice a preoților, și motivările sunt plausible. O domnișoară (Dumitrescu) scrie: „După părerea mea preotul trebuie să se dedice întreaga sa activitate altarului; să fie un desăvârșit duhovnic sufletesc, iar nu un agent electoral. Menirea lui este alta decât aceea a convinge masele pentru ideea lui politică”. Un domn (cofetar Ardeleanu) nu găsește de cuvânt ca preoțimea să facă politică pe motiv că „și neglijează treburile bisericești și prinde ură din partea credincioșilor. Căci nu toți credincioșii sunt de aceeași culoare politică și nici preotul nu poate să facă parte din toate colorile politice”. Un funcționar superior (J. I. Saru) ține să declare că „acei care propovăduie iubirea aproapelui și pune probleme de ordin sufletesc n'are ce căuta în rândurile politicianilor. Politica învrăjbește oamenii; îi înrăutățește...” Un lt-col. (Flich) e de credința că la ancheta întreprinsă de ziarul pomenit mai sus, toată turma credincioasă, întemeiată pe spiritul lui Dumnezeu manifestat în Sf. Scriptură, va răspunde: Nu!

În schimb, cei ce pledează, chiar și numai în același număr din 13 Martie c. al „Curentului”, pentru participarea preoțimei la acțiunea politică în cadre de partid își închipuie această acțiune ca dezvoltându-se numai pe planul celei mai înalte moralități și a celui mai pronunțat spirit de sacrificiu. — Cum, domnule, știm că n'a fost cazul. Dovadă faptele cari au silit cărmuirea să „cinstească dintre toate cultele exclusiv capul Bisericii ortodoxe neamului” la 2 Martie c. cu o scrisoare în care cerea să se întrunească Sf. Sinod și să ia măsuri cari să pună capăt desmățului de până aci al clerului în subordine, pe tărîm politic. De care însărcinare Sf. Sinod s'a și avertizat prompt, hotărînd celea ce urmează:

1. Preoții nu pot să utilizeze slujbele bisericești — nici în biserică nici afară de biserică — pentru sfințiri de insigne ale partidelor, insigne care urmează să fie folosite în luptele politice dintre aceste partide.

2. Preoții nu vor lua jurăminte de caracter politic și nu vor participa la acțiuni care după natura lor nu sunt conforme cu învățătura creștină.

3. În predicile lor din fața sf. altar preoții vor propovădui învățăturile Sf. Evanghelii evitând să amestece în aceste predici chestiuni care privesc lupta dintre partidele politice.

4. Acei ce vor contraveni acestor dispozițiuni vor fi supuși pedepselor disciplinare — dela dojană până la depunere — conform art. 3, 17 și 18 din Regulamentul disciplinar în vigoare.

Precum se vede, opreliștele Sf. Sinod sunt pe cât de limpezi, pe atât de strașnic întărite. Și nici că se putea altfel, date fiind aberațiile a căror cataclih îl face și a căror încetare o are în vedere hotărîrea sinodală.

Cu toate acestea preotul nu-i iertat, și nici nu poate fi scos din viața socială proprie zisă. Pentru că, după cum bine observă același Sinod ortodox român, „Biserica (al cărei slujitor e preotul) nu are numai funcția de a se ruga, ci și de a învăța pe oameni cum să-și îndrumeze viața în toate domeniile ei, pentru a înainta spre ținta cea singură fericită: viața de veci”. Iar până la această țintă calea duce prin valea plângerilor cea cu drumuri de tină, cu oameni păcătoși, cu multe nevoi materiale și vremelnice. Cum s'ar putea deci să se desintereze de această crudă realitate? Și cum ar putea să lase mulțimile credincioșilor pradă părăsită bătăii tuturor vânturilor ce băntuie înafara încăperii Sf. Lăcaș de închinare?

Evident că așa ceva din partea preoțimei ar fi dezertare dela datorie. Care datorie îi impune să lucreze cu vreme și fără vreme pentru înstăpânirea pe toată linia vieții sociale a dreptății aceleia despre care spune Scriptura că înalță neamurile, și să lupte din răzputeri și pe toate căile cinstei, creștinește înțeleasă, împotriva păcatului care stărpește semințiile. (Pilde, 14, 34). Preotul vede în stat o alcătuire din vrere dumnezeiască, pentru binele trupesc și sufletesc al obștii, și caută să facă din partea sa tot ce poate pentruca gândul Ziditorului să se realizeze cât mai deplin. Lui nu-i este îngăduit să se împace cu agenții păcatului și ai nedreptății sociale, ori sub ce haină se vor prezenta, bine știind că „ablata justitia quid sunt regna nisi magna latrocinia?” cum așa de luminat vede în miezul lucrurilor înțelepciunea bătrână.

De aceea, fără a fi trepăduș politic în înțelesul rău al cuvântului, el trebuie să facă politica lui Hristos. Urechii având de auzit ochi de văzut, gură de grăit și energie sufletescă de cheltuit pentru răspândirea și întă-

rirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ, le trebuie să aibă în vedere și să fie neobosiți, deoparte întru a înmulți și a crește tot ce contribuie la adâncirea și consolidarea morală a vieții sociale, de altă parte întru împușinarea a tot ce poate împiedeca, ori chiar năbuși, acea viață, primejdind prin aceasta înseși temelile statului. Ale oricărui stat omenesc.

Și, Doamne, multe sunt spărturile prin cari, slăbindu-se întăriturile statului, poate intra moartea în el! Mirabeau a lăsat omenimii o neplăcută pagină de avertismente privind această primejdie fatală:

„Abuzurile cu puterea de stat: slăbirea statului. — Ne luarea în seamă a plângerilor celor oropșiți: slăbirea statului. — Vanitate, curiozitate, lux, desirău, vânarea plăcerilor: slăbirea statului. — Tolerarea păcatului, risipei, înzoronării și petrecanilor: slăbirea statului. — A răbda samavolnicia înalților demnitari de stat: slăbirea statului. — Războaie fără a fi de lipsă și fără a fi impuse: slăbirea statului. — Disprețuirea bărbaților talentați, merituosi și cinstiți: slăbirea statului. — Orice viață petrecută în trândăvie, far niente și plăceri josnice: slăbirea statului. — Disprețuirea legii, constituției și a oricărui obicei bun: slăbirea statului” (L'ami des hommes).

Iată un teren vast de politică preoțească: apostolia întru stărpirea răutăților înregistrate în cataclihul lui Mirabeau. Toată preoțimea, dela cel de pe treptele ierarhice cele mai înalte și până la cel mai umil preot dela țară, își are câmpul său de muncă. Trebuie însă lăpădare de sine, curaj și statornicie. Așa cum vedem astăzi la bisericani din patria lui Mirabeau. Și cum trebuie să fie, fără întârziere, și la noi. Drept că atunci vor dispărea (la noi puțin) tipuri de preoți-agenți de partid, certai cu blândețe, seriozitate și demnitatea sacerdotală și prudența pastorală. Dar — atâta pagubă! Locul acestora l-ar lua luptători conștiinței de sfințenia războiului pe care cantă să-l poarte și ascultători de comandamentele Supremului Conducător din Cetatea Veșnică. Vicarul Domnului și-a spus doar cuvântul autorizat privitor la cele mai arzătoare probleme ale vremii: educația creștină a tineretului, căsătoria, acțiunea socială creștină, condițiile de trai și salarizare ale muncitorimii, ș. a. — Să fie cetite, studiate, și traduse în faptă îndrumările papale, și s'a făcut cel mai mare bine societății: s'a făcut „politică” preoțească!

Acestea avându-se în vedere, preotul, prin activitatea sa, și în măsura în care va ști impune convingerile sale, numai binecuvântare va însemna în cadrele oricărui partid de ordine și de nemincinoasă creștinătate ar fi. Dar numai așa. Căci altfel toată „activitatea politică” a Sf. Sale nu-i decât o păcătoasă agitație împreunată cu pierdere de vreme și de prestigiu moral, în dauna adevăratei apostolii pe care dator este s'o săvârșească.

„Domnule Părinte!” E o agrăire cu care suntem întâmpinați, noi preoții, nu odată și nu într'un singur unghiu al Ardealului. Și nu e bine chiar de fel că s'a ajuns la această „titlatură”. Și e cu atât mai puțin bine că nu ne-am dat silința s'o stăpîm chiar dela început. Pentru că e un nonsens ridicol.

E nonsens, pentru că paternitatea (= Părintel) nu face casă cu domnia. Cine-l „părinte” e părinte pur și simplu și nicidecât „domn”. „Domnule Tată” e un caraghioslăc de care rîd și curcile.

Latura ridicolului cu „Domnule Părinte” au observat-o frații de dincolo, cari nici nu fac secret din gândul lor. Și bine fac. Deși ne ustură câte o remarcă de a lor. Cum e cea a unui protoereu ortodox din Vechiul Regat, apărută într'un număr nu tocmai vechiu al „Credinței” bucureștene: „Domnii Părinți adunați la Sibiu nu au voit asimilarea, pentru a alege un Episcop regățean, deși cel din Regat au ales chiar de patriarh un ardelean în persoana lui Miron Cristea...”

În județul Hunedoarei, unde păstorește cel ce semnează aceste rânduri, pe Săcărîmb Mada, Varmaga, jurul Devel și Valea Murașului, se aude și o altă ciudățenie: „Domnule Popă!” Asta nu numai din gura celor în vârstă, ci până și dintr'a copiilor de școală. Odată mi-s'a întâmplat și mie, la cateheză, să mi-se adreseze un bălețel: „Domnule Popă, N. N. a leșit dintre noi și șede lângă (cutare), măcar că-l român”.

El bine! Asta nu se mai poate! Trebuie învățați copiii de școală la cateheză și ceilalți credincioși la biserică, pe calea predicii, că așa nu-i bine. Bătrînii cari au găsit și au folosit, în legăturile lor fiești cu preoții, numirile: „Părinte!” și „Sfința Tată” au avut și simț de limbă și bun simț creștinesc. Să ne întoarcem la vorba lor frumoasă și cuminte și să încetăm odată pentru totdeauna și cât mai neîntârziat cu pomenitele vorbe pocite, și altele cari le-or fi semănând! (Petru V. Șireagu).

Asociații religioase de copii

Di profesor univ. S. Mehedinti, în cartea sa „Către noua generație” are ca motto un adevăr recunoscut de toți oamenii cari se gândesc serios la viitorul acestui neam: „Adevărata renaștere a unui popor începe cu tinerimea sa; adevărata decadență tot de acolo începe”.

Într'adevăr, tinerul popor, — care se poate mândri cu o tinerime educată sub toate raporturile, demnă și conștie de menirea ei, — îl surâde un viitor de aur. Tinerimea este acel aluat pe care-l frământă educatorii după gândul lor, modelează sufletele plâpânde în felul și direcția în care cred că este mai bine.

Și dacă mulți — foarte mulți chiar — astăzi se îngrijesc și se trudesc din răspuțeri, ca să deie tinerimii o cât mai bună educație intelectuală și sportivă, nu trebuie ca preotul să lipsească dela datoria sa, contrabalansând această dublă educație modernă fizico-intelectuală, cu o educație morală sănătoasă. — Pe întreg întinsul țării, aproape nu este orășel sau sat, în care să nu fie cel puțin o echipă de foot-ball sau „volley-ball” compusă din copii mititel, dar în foarte puține sate vei afla copiii constituiți în societăți religioase trainice, bine conduse și cu scop bine precizat. Vei vedea copii animați de toate fieceurile sportive, discutând cu aprindere matchurile de foot-ball de box, de sky; vei auzi dela ei nume a zeci de vedete sportive, dar foarte rar vei auzi în cercul acestor copii vorbindu-se despre faptele mari, eroice ale creștinilor din diferitele părți ale pământului, despre viața vre-unui sfânt, care cu nimic nu e mai puțin impresionantă decât matchul cutare din București, Paris sau Budapesta. — Statul impune în toate școlile, chiar și săteștii, creierea de „cluburi” străjeștii, cohorte de cercetași. Copiii sunt tot mai mult scoși de sub influința părinților și a bisericii. Nu zicem nimic. E dreptul statului să-și crească tineretul în spirit național și sportiv. Unde însă trebuie să zicem și noi un cuvânt,

este acolo: acest tineret formează viitorii credincioși ai bisericii. Și atunci, preotul nu poate rămâne indiferent în fața acestui spectacol exhibiție sportivă, ci trebuie să pășească înainte, captând energiile acestui tineret, în folosul bisericii și al neamului.

Nu vreau să spun nici decum, că activitatea sportivă trebuie înlăturată. Am în vedere deviza: „Mens sana in corpore sano”. Dar însă această deviză nu este străbătută de mîna credinții, nu are mare valoare.

Preotul nu trebuie să se mărginească numai la orele de cateheză — așa de reduse — ci trebuie să organizeze cu elevii societăți religioase, fie pe clase, fie pe școala întregă. El va obișnui să prețuiască aceste asociații prin ședințe în cari vor lucra și discuta probleme — se înțelege în prezența preotului, — dînd mai bine, pe cele din orele de cateheză. El va face un program de viață cu apăsătoare și cuminecare lunară, recitarea anumitor rugăciuni zilnic și-a va introduce pe încet în practica bisericească, înțelegându-l în cel divin activ, prin participarea la serviciile divine, parte ca simpli auditori, iar parte colaboratori. Câtă fericire nu se poate cere în fața unui copil, care e pus să rostescă în biserică Crezul, Tatăl nostru sau Apostolul! Dar, mai ales, când va începe să și cânte să conducă, în zile de lucru el — straniu! — mai vorbesc de însemnătatea unui cor al copiilor. De multe ori reușește a aduce la biserică pe părinți, cari nu au mai dat pe la biserică de luni sau ani de zile.

Școala nouă, o imitație a școlii franceze, a înlăturat pe fostul „dascăl”, a tăcea și pe cantorul și care era crescut în frica lui Dumnezeu și în melodia dulcilor cântărilor bisericești, mîna dreaptă a preotului și ne-a dat pe tânărul învățător, crescut într'un spirit mai emancipat de sub legile bisericești, care, în multe cazuri, habar n'are slujbele dumnezeiești. Acesta nu va putea filtra în elevii dragostea de slujbele dumnezeiești și nici nu va întări legătura între el

Foița „Unirii”

Poate Sfânta Fecioară patrona dansurile?

de P. Mateiu

Într'un orășel de provincie, unde mă găsesc, în mai multe rânduri a venit vorba — în ședințele Comitetului Reun. „Sf. Maria”, — dacă se potrivește ori nu se potrivește, să se aranjeze „serate dansante”, în cadrele și sub egida acestei Reuniuni. Eu totdeauna am fost de părerea că nu

Acum câteva zile iarăși s'a discutat problema. Și părerile s'au împărțit. Cei cari erau de părerea că „de ce nu s'ar putea”, aduceau, drept argument, exemplul altor centre, chiar centre eparhiale, unde sub egida Reuniunilor ce poartă același titlu al Sfintei Fecioare Maria se aranjează sistematic „cealuri dansante” ori „serate dansante” — și „Dacă alții pot, noi de ce n'am putea”? „Au doar' noi vrem să fim mai catolici decât Papa”? ...

Lașnoi (cel puțin de data aceasta) totuși am rămas, până la urma urmelor, cu deciziunea: să nu se aranjeze dansul sub egida Reuniunea Sf. Maria.

Prilej la rândurile acestea, a dat următorul fapt:

Cineva, dintre cei ce au susținut părerea contrară, de-o parte ca să se justifice, de altă parte, poate, și ca o delicată ironie la adresa

celor de altă părere, a exoperat o *invitare* provenită dintr'un centru eparhial, unde Reuniunea „Sfânta Maria” aranjează „cealu dansant”. Invitarea (care era adresată unei venerabile personalități), mi-s'a trimis în plic, fără nici un comentariu — firește —, dar am înțeles că vrea să zică: „Poftim!... Prin urmare la ce atîta bigotism”?

Nu știu cum se face, cum nu se face — și nu știu, cu autorizație sau fără autorizație, dela autoritatea competentă, se aranjează cealurile dansante sub patronajul Sfintei Fecioare, destul că se produc încurcături și discuții, în legătură cu o chestiune atît de delicată — și care poate să aibă urmări regretabile.

Știu că dansul, în sine, nu-i rău și nu-i păcat. Știu că pentru tineret, poate fi un sport, poate fi o distracție amuzantă și într'un anumit înțeles — și până la o limită oarecare, — necesară. Însă, ce-a mai rămas din toate acestea, la dansurile de astăzi, cari — în mare parte — sunt degenerate până la obscenitate?

Mai știu și aceea că nu e cazul să se tolereze — cu astfel de ocazii — „dansuri degenerate și obscene” ci se vor introduce și vor fi preferite frumoasele și nevinovatele noastre dansuri românești! Da, e adevărat și e foarte bine. Nu știu însă, până unde se poate garanta realizarea acestui propus și angajament... Apoi, vorba Sf. Francisc de Sales: „Cele mai bune (baluri) nu sunt bune de loc”. (Introd. la viața evlav. p. III cap 33).

Este adevărat și aceea că trebuie să dăm tinerilor noștri ocazia să se distreze, sub paza

și sub ochii noștri. Altfel își caută ei distracții cari pot fi rele și foarte primejdioase. Așa e bine, ca tinerii noștri să aibă ocazia de se întâlni, chiar în vederea cunoștințelor necesare pentru contractarea căsătoriilor; alt se duc prin alte părți, fac alte cunoștințe, contractează alte căsătorii decât acelea ce ei de dorit. Aici (zice-se) e pricina atîtor căsătorii „mixte”, o plagă pentru viața Bisericii noastre în majoritatea cazurilor. Și alte și alte probleme de acest fel.

Chestiunea este deci, foarte complicată și se poate privi sub diferite aspecte — rezolvirea ei reclamă cumpănă și grile — și dacă nu totdeauna poți salva ceea ce ai vrea să salvezi, trebuie salvat ceea ce este mai de preț, ceea ce este mai important.

Aici e cazul — după modesta mea părere — să salvăm cel puțin principiul că Sf. Fecioară nu poate patrona dansurile de astăzi — în general vorbind — sunt degenerate și primejdioase din punct de vedere moral... Despre baluri, (despre cele rele, firește) se zice și se poate zice că le patronază în volul. — Și deoarece — astăzi — este așa generalizat acest „rău” și e foarte greu să garantezi și să-și limitezi, socotesc că e prudent și mai respectuos să nu amestecăm în astfel de „discuții” numele Sfintei Fecioare, pentru că sunt și de aceia cari — din rău sau ignoranță — uneori se vor folosi de a sfânt nume, luându-l drept scuză în războaiele dela principiile moralei creștinești.

și biserică, așa cum o făcea fostul învățător confesional.

În astfel de împrejurări, preotul trebuie să suplinească și această lipsă. Să învețe pe copii slujbele dumnezeiești și cântările. Numai așa se vor putea crește viitorii credincioși, dacă pe lângă orele de catehism — de multe ori nepriceput de mintea lor — vor trăi alături de preotul lor toată gama de dureri a lui Iisus, care se jertfește pe altar, pentru păcatele lumii. Și la acest scop se poate ajunge foarte ușor prin aceste asociații religioase ale copiilor.

Pr. M. Socaciu

Mea culpa. Profesorul Dr. Maranon, biolog spaniol de renume mondial, unul din fondatorii republicii din peninsula Iberică, și deputat de stânga în Cortesuri, a făcut, în 21 Februarie c., unii ziarist dela *Petit Parisien*, o seamă de declarații, ce sunt unul din cele mai tăioase rechizitorii ce s'au făcut regimului roșu din Valencia. O parte din acea mărturisire:

„Am fost înșelat; m'am înșelat. Toți intelectuali din Spania vorbesc la fel cu mine, gândesc ca mine, au trebuit să fugă ca mine din Spania republicană, pentru a-și salva viața — Este o atitudine științifică aceea de a recunoaște o greșală.

Mea culpa. Revoluția e opera noastră. Noi am voit-o, am pregătit-o; ea s'a născut din cele mai puternice reacțiuni ale noastre contra rețelilor, a căror victimă era libera cugetare. Executarea lui Ferrer mă revoltase. Monarhia se rănise de moarte omorând pe Ferrer. În sângele unui alt martir, ziaristul Cirva, omorât în închisoare în timpul afacerii Asturilor, Frontul Popular trebuia să-și găsească, doi ani mai târziu, mijloacele sale de propagandă.

Or, ce s'a întâmplat de atunci o știți Dvs. Dar eu, eu am văzut-o. Treizeci de mii de Ferreri, vinovați de gândire liberă, au fost împușcați fără proces. Cinci mii de Cirva au fost omorâți în închisoare cu lovituri de grenade. Se asasinează încă, în fiecare zi, mii de

puțin, drept pretext, în abaterea lor dela regalele prudenței.

De altă parte apoi, este foarte limpede că nu e tot una a tolera și a patrona. Dacă în anumite cazuri, trebuie să tolerăm dansurile pentru că n'avem ce face, cred că totuși nu se potrivește să le punem sub patronajul Sfintei Fecloare Maria.

Discreția

Secretul e ca o pasăre în colivie: dacă deschidem ușa, ea zboară fără ca s'o mai putem prinde. Acelaș lucru se întâmplă și cu secretul. Câți oameni cari, lăsând să le sboare secretul, n'au avut în urma lui multe suferințe. Și câteodată foarte mari. Secretul păstrat e al nostru, cel ce-l încredințăm e al tuturor. E foarte rar când secretul se păstrează fie vorba chlar și numai între două persoane...

De altă parte omul simte lipsa de-a-și descărca sufletul de greutatea unui secret. Însă trebuie să fie sigur de confident. Și din păcate, sunt foarte puțini acela, cari să fie demni de titlul acesta! Faptul acesta provine de-acolo, că ființele cari știu să se stăpânească sunt foarte rare. Bărbați, dar mai ales femei cad în această greșală. După ce-a promis discreție absolută celui ce-l încredințează secretul, confidential, la rândul său, încredințează și el acelaș secret altei persoane, spunându-i să păstreze discreția pe care nu a păstrat-o el însuși... Și iată secretul în drum... El trece dintr'o intimitate în alta, cu toate promisiunile

oameni și femei, bănuți de independență de opinie. Asupra mea, aceleași acte au produs aceleași reacțiuni. Eu n'am așteptat aceste măceluri pentru a mă desolidariza de stupizii omorâtori, primitivi până la extrem, cari urăsc știința și inteligența.

Când Calvo Sotelo a fost asasinat cu știință și în văzul tuturor, de trei căpitani de poliție, eu am scris amicului Marcelino Domingo, unul din leaderii Frontului Popular: „Pentru mine, s'a terminat... Și pentru totdeauna”.

Un singur lucru interesează — își încheie doctorul Maranon confesiunea sa — : ca Spania, Europa și umanitatea să fie mântuite de un regim sângeros, de o instituție de asasinat, a cărei instaurare ne acuzăm de a o fi pregătit, printr'o tragică eroare. — Astăzi strigăm cu toții: „Nul Nul Destul Destul Destul”

Orice comentariu — așa credem — e de prisos.

Greșeli în politica noastră de românizare*)

Printre puținele parohii ortodoxe înființate aci în Seculime s'a înființat una și la *Ditrău*. Mărturisesc că am rămas sincer surprins văzând în ziar această hotărâre a mitropoliei Sibului, care, zocotim noi, sau s'a lăsat îndusă în eroare, sau a procedat așa la întâmplare, cum se întâmplă din păcate prea adeseori.

Și într'un caz și în celalalt a greșit.

Nu ne stiiim s'o afirmăm cu toată calitatea noastră de ortodocși și încă membru într'un consiliu parohial.

A greșit Mitropolia Sibului pentru motivul simplu și la îndemâna oricui, că, acolo la

*) Rândurile ce urmează au fost scrise de d. T. Anastasiu, om de carte și de bun simț românesc și au apărut în „Gazeta Ciucului” din Gheorgheni, (1. 3. 37). Punctul nostru de vedere în ce privește opera de românizare în Seculime e cunoscut stimaiilor noștri cetitori. Observațiile de mai la vale, ale unui valoros fiu al bisericii ortodoxe, vin acum să confirme și ele, încă-odată, adevărul dureroror noastre constatări. (N. R.)

cele mai solemne. El va merge departe, foarte departe, ducând cu sine reputația, sinceritatea și fericirea celui, care a avut încredere în prietinel său.

A fi discret e o calitate superioară; o virtute care ar trebui cultivată din bună vreme, începând cu sufletele celor mici. Însă adesea se întâmplă tocmai contrarul, întărindu-li-se slăbiciunea curiozității excesive cu fel de fel de întrebări fără rost. Tăcerea e o putere fără margini. Cunoșc persoane cari o stăpânesc ca pe-o artă aleasă. Obiceiul lor de-a păstra tăcerea îi ferește de multe primejdii și le asigură toată libertatea. El domină prin această putere, fără ca cei pe cari îi influențează să știe de unde provine acest fapt.

Părinții și educatorii, în creșterea celor dau copiilor, trebuie să încerce așadar a introduce în sufletele primitoare a celor mici această forță valoroasă. Să nu lase o zi să treacă, fără a nu-l familiariza cu tăcerea. Nu izolându-l, ci în mijlocul familiei, pentru a-l învăța să se domineze când trebuie.

Acest exercițiu, practicat cu statornicie, dă rezultate excelente. Obiceiul unei tăceri voite și metodice e de o însemnătate ce nici când nu poate fi apreciat îndeajuns atât, pentru tineri cât și pentru cei în vârstă și bătrâni.

Discreția e izvor de înțelepciune, și cei cari o păstrează inspiră încrederea bine meritată, deoarece ea cuprinde în sine atâtea alte calități: finețea, tactul, mărima și frumusețea caracterului.

Sr. M. Angela

Ditrău, situația elementului nostru românesc. Nu îngăduia o a doua biserică românească, în coasta celei dintâi, greco-catolice și carea avea în dejuns de luptat cu mii de piedeci puse de cei interesați.

Ortodocșii dela Ditrău pot fi ușor numărați pe degetele ambelor mâni. Ei aveau interesul să sprijine biserica greco-catolică, singura în stare să lucreze efectiv în procesul de românizare început.

Cine își închipule că și biserica ortodoxă ar putea avea acelaș rol aci în Seculime, se înșală profund. Dovedește că nu cunoaște situația, sau că dorește s'o rezolve după un criteriu personal și fantezist. — Nu voiu înzista asupra acestei chestiuni. Aș pierde inutil un timp prețios.

Dar mai este și altceva.

Nu cunosc în întreaga Seculime trei parohii greco-catolice și ortodoxe în care preoții lor să trăiască în armonie și să nu fie contaminați de nenorocitul spirit confesionalist.

Vă închipuiți eficacitatea procesului de reromânizare acolo unde doi factori atât de importanți în viața satelor trăiesc, dacă nu în vrăsmășie în orice caz cât mai ermetic izolați.

Cele două Metropoli ale Ardealului, ar fi fost bine să cadă de acord în privința înființării noilor parohii și să nu caute să se supraliciteze fără rost.

Îmi închipui ce se va întâmpla în Ditrău.

Comuna sărăcită deabia e în stare să sprijine cu mijloace reduse parohia greco-catolică de acolo, care nu are încă o biserică dar are un număr destul de mare de credincioși. Noua parohie înființată, până acum filie, dorește la rândul ei o biserică pentru cei 10—15 credincioși, toți intelectuali... Comuna va trebui să găsească fonduri pentru amândouă. Altfel în mica republică a celor 12 intelectuali va fi o mică revoluție.

Se vor da telegrame înaltului guvern, patriarhiei și se vor înjura copios șovinii de maghiari... În loc ca cei 12 intelectuali ortodocși să fi înțeles cu minte situația, să fi dat o mână de ajutor preotului greco-catolic de acolo.

Asta se chiamă politică de reromânizare. Și pentru aceasta politică se întrunesc săptămânal concilii savante care să risipească în vânt milioane de vorbe frumoase inutile. [t. a.]

Din suferințele preoților în China.

La sfârșitul lui Sept. 1936 un preot indigen din vicariatul apostolic de Chengtu, a fost rănit și prins de bandiți, cari l-au dus împreună cu vre-o 15 notabili, ca ostatec, în munți. În luna Octombrie misiunea a primit poruncă să trimită 1000 dolari; lungile tratative încă nu s'au terminat.

În doi ani opt preoți chinezi au fost jefuiți și misiunile lor distruse; vicarul apostolic a scris preoților săi să nu mai stea la biserică ori la casele parohiale, ci să se refugieze pela creștinii cei mai săraci, cum făceau vechii misionari.

După numeroasele jefuiri s'au epuizat rezervele de breviarii așa că victimele vor fi silit să reciteze rozariul pentru a satisface obligațiunea de rugăciune impusă tuturor servitorilor Bisericii, hirotoniți. (nb).

Președintele de stat Dr. Beneș și catolicismul. În pofida urei ce o poartă crezului roman și adepților lui cehoslovaci puternicele organizații masonico-bolșeviste din republica vecină și aliată, președ. Dr. Beneș, n'a ezitat să-și exprime admirația și totala sa încredere în munca și străduințele sociale-naționale ale Bisericii Catolice din Cehoslovacia. „În Republica noastră — a zis Dr. Beneș,

upă „Deutsche Presse” din Praga (22. 1. 37) — catolicismul nostru, grație prevederilor conciliatorilor săi, a devenit mișcare populară. deea de bază a politicii mele, ca ministru și ca președinte, este liniștea, pacea, toleranța; aici un fel de „Kulturkampf” și respect față de orice religie”. — Același spoi, după ce a îndat năzuințele catolicilor pentru realizarea justiției sociale, a mai adăugat:

„Vom cădea de acord, fără îndolală, și asupra mijloacelor practice pentru atingerea acestui scop. Sunt perfect convins că aceasta e unica și singur corectă cale ce ne va scăpa de extremele sociale ca bolșevismul, revoluția, ș. a.”.

Știri mărunte

Personale. Preaveneratul Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele schimbări în sânul clerului eparhial: *Ștefan Medveșan*, din Gheorgheni, la Ploiești; *Lic. Racovițan* din Proștea Mică, la Deag; *Alex. Ivan* din Tăuni, la Ceanul Mare. — Toți administratorii parohiali.

— Ven. Ordinariat al Lugojului a numit pe p. *I. Cismașiu*, paroh și prot. on. în Silagiu, în aceeași calitate, la Nădlac.

Activitate pontificală. Bineinformatul periodic „*Documentation Catholique*” (6. 2. 37) are o înseilare din cale afară elocventă despre activitatea lui *Piu XI* ca Suprem Păstor al turmei binecredincioase de pe întreg rotogolul pământului. Datele acelei înseilări sunt făcute în temeiul celor publicate în „*Acta Apostolicae Sedis*” și reiese din ele că actualul Pontific Roman a ținut 38 consistorii solemne; a dat 26 enciclice, 22 decrete de canonizare, 29 „*Motu proprio*”, 220 Constituțiuni Apostolice, 508 Scrisori apostolice și 380 alte scrisori de însemnătate. Inafară de aceea a rostit și 15 omilii ocazionale, sărbătorești.

Recunoștința celor din misiuni față de binefăcătorii Operei P. p. Prop. Credinței. Printr-o scrisoare trimisă în luna Iulie 1936, Cardinalul Farnon-Biondi, pe atunci Prefect la Propaganda, a avut ideea să ceară episcopilor din misiuni câte o liturghie pentru membrii vii sau decedați ai Operei Pontificale. Răspunsurile trimise la această circulară de respectivii episcopi arată însuflețirea cu care aceștia au primit cererea de a face liturghia, ca unica posibilitate de a-și arăta recunoștința față de binefăcători. În multe misiuni se fac dese liturghii spre acest scop.

Misionar scăpat de bandiți. O telegramă din Peking anunță că p. *Burus*, prins de bandiți la Tunghwa în Manciuco la 5 Febr. 1936, după 9 luni de captivitate a scăpat. El s'a folosit de un moment de luptă între bandiți și japonezi și s'a făcut nevăzut de gardă. Numitul e originar din America (Ohio), are 36 ani și de doi ani se află în Manciuco.

Locale. Dumineca viitoare, întâia a Marei Post, va *predica*, în catedrală p. *Liviu Chinez*, prof. de religie la Școala Normală de băeți.

— Dumineca trecută, continuându-se seria conferințelor aranjate de „*Astra*”, desp. Blaj, a vorbit în sala festivă a lic. de băeți d. *dr. Zenovie Păclișanu*, istoricul consumat, care a dezvoltat tema: „Blajul în evoluția conștiinței noastre naționale”. Pe temeiul de dovezi istorice incontestabile, multe inedite, d. Păclișanu a arătat aportul uriaș al Blajului unit în trezirea, creșterea și întărirea conștiinței latinității, a drepturilor noastre naționale și a unității tuturor Românilor. — Sala arhiplină a ascultat cu încredere această conferință excepțional de bogată în revelații și sugestii.

În sfârșit o țară care va desarma de fapt. Această țară e *Danemarca*. Așa e informat din *Kopenhaga ziarul »Prager Tageblatt«*. Temeiurile informației sunt cât se poate de reale: Armata daneză, după ultimele dispoziții, »ca poliție e prea mare; ca armată e prea mică». Și alevea această oștire pentru vremuri de pace se va reduce la 7800 militari. Forțe militare navale și aeronautice Danemarca nu va avea de fel. Dealtfel și despre flota actuală însuși ministrul de războiu a spus că nu știe nici să înoate, nici să împuște.

Se pot trimite bani în străinătate prin mandat poștal. Dintr'o circulară a Bancii Naționale către sediile și filialele sale apare că se pot trimite devize prin mandat poștal în următoarele țări, (cu prima de 38 la sută, afară de Austria, unde se socotesc înafară de cursul oficial numai speșele): America de Sud, Anglia, Belgia, Canada, Danemarca, Danzig, Franța și coloniile, Italia, Norvegia, Polonia, Statele Unite, Suedia, Tunis, Letonia, Mexic, Palestina, Peru, Portugalia și Uruguay. Se pot trimite lunar 2000 Lei de către solicitator, iar beneficiarul nu poate primi decât 1000 Lei lunar. Pentru reviste și ziare particulare pot trimite cel mult 1000 Lei. Librăriile au îngăduința să expedieze lunar 10.000 Lei.

Neopăgânismul în țara lui Albion. Cunoscutul orator bisericesc, *F. Woodcock S. I.* a ținut, nu de mult, la Roma o conferință, în care a caracterizat pe englezi: »Neamul care nu merge la biserică», (cu excepția catolicilor). A spus că se poate da ca sigur că abia dacă la Paști cercetează biserica 7 $\frac{1}{2}$ % din populație. »E prima dată în istorie că în Anglia a crescut o generație care în marea ei majoritate n'are religie și nici c'a avut vreodată». Observă însă că mulți dintre cei crescuți în necredință se sbat după Dumnezeu și după religie, și că față de biserica Romei nu nutresc nici un fel de ură. Așa se și explică faptul că an de an în patria lui Henric VIII îmbrățișează catolicismul aproximativ 12.000 de anglicani.

Cel mai mic primar al lumii. Preotul *E. Flanagan* a înființat în statul nord-american Nebraska un orașel de copii, prinși toți în gruparea *Boy's Home in Boy's Town*. Sunt cu totul 275 tineri, adunați de pe drumuri. În fruntea lor stă *Daniel Kampan*, de 17 ani, având și un »consiliu municipal» de »bătrâni» ce nu-l întrec cu vârsta. În Noemvrie, anul trecut, după cum cetim în *Korrespondenz des Priestergebetvereines* din Innsbruck (nr. 2 din Ian. c.) cel mai mic primar al lumii a cercetat cel mai mare oraș al lumii, New-Yorkul, împreună cu Father Flanagan. Cât a stat acolo, pentru studii administrative, a fost centrul interesului public. Gazetele au avut reportajii bogate despre el, iar fotografiile și artiștii de cinema i-au dat mereu târcoale. Înainte de Crăciun actualul nunțiu papal din Viena, Msgr. Cicognani, a învrednicit și el *Boy's Home* de înalta sa vizită.

† I. Irina Demian, n. Racoți, soția p. *Ios. Demian sen.*, din Călinești (eparhia de Nord), a trecut la cele veșnice în 5 Martie c., într'al 59-lea an al vieții și 35 lea an al fetei sale căsătorii. — În veci amintirea ei!

Mulțumite. Preotul și curatoratul Bisericii din Brad (jud. Hunedoara), ține să aducă și pe această cale mulțumitele sale D-lui Dr. Romul Mioc, prefectul județului Hunedoara, pentru frumoasa donațiune făcută Bisericii din Brad, prin donarea terenului în extensiune de 533 stg. □, în valoare de 50.000 Lei, pe care urmează să se ridice Biserica. — Pentru fapta sa frumoasă, D-zeu să-i răsplătească. Credincioșii îi sunt mult recunoscători, iar Biserica îl va considera ca și ctitor nemuritor al ei, *Pr. V. M. Ungureanu*.

— Curatorul bisericesc român unit din *Maieru* (județul Năsăud) ține să aducă și pe această cale mulțumitele sale dlui *I. Partene*, pref. județului, pentru

suma de 10.000 Lei, mijlocită dela *Dir. Silvică* din Năsăud pe seama bisericii noastre. Asemenea i-se exprimă aceluiași toată recunoștința pentru ordinul închiderii crășmelor în Dumineci și sărbători, începând dela ora 21 din preziua și până la ora 7 dim. zilei următoare sărbătorii ori Duminecii, — *Iuliu Pop*, parohul Maierului.

Post de practicant la Exact. arhid.

Nr. 1064—1937

Pentru uzurarea și bunul mers al administrației averilor bisericești, am creat un post de practicant la Exactoratul arhidiecezan, cu retribuție lunară de Lei 2500, care post dorim să-l completăm pe ziua de 1 Aprilie 1937.

Tinerii cu pregătirea convenită, de preferință absolvenții ai Academiei teologice, cari doresc să obțină acest post, au să-și înainteze la subsemnatul Consistor, până în 26 Martie 1937 inclusiv, cererile însoțite de documente dovedind pregătirea, purtarea, serviciul de până acum și situația lor actuală.

Blaj, din vedința consistorială ținută la 11 Martie 1937.

Dr. Alexandru Nicolescu
Arhiepiscop și Mitropolit

Primăria orașului de reședință BLAJ

Serviciul Administrativ

Nr. 352—1937

Publicație de concurs

În baza hotărârei Comisiei Interimare a orașului de reședință *Blaj*, cu No. 23—1937 și în conformitate cu Art. 78 din regulamentul legii statutului funcționarilor publici, publică concurs cu termen redus (15 zile) pentru completarea următoarelor posturi:

Un post de *casier-subșef de birou cl. II* — devenit vacant în urma demisionării titularului, retribuit cu un salariu brutto lunar de Lei 3175 și accesoriile legale.

Doi posturi de *implegați stagiar* la *Serviciul Administrativ* cu un salariu brutto lunar de Lei 2300 și accesoriile locale.

Un post de *implegat stagiar cl. II-a* la *Serviciul Financiar* Biroul Casieriei, cu un salariu brutto lunar de Lei 2700 și accesoriile locale.

Doi posturi de *agenți de urmărire* la *Serviciul Financiar* Biroul Casieriei, retribuit cu un salariu de Lei 2000 brutto lunar, fără alte accesorii.

Un post de *șofer*, cu un salariu de Lei 2500 brutto lunar, fără alte accesorii.

Postulanții cari întrunesc condițiile generale prevăzute de art. 5 din Regulamentul Legii Statutului Funcționarilor Publici, vor înainta cererile însoțite cu actele prevăzute de Art. 7 al acestui Regulament, până în ziua de 29 Martie 1937, la Primăria orașului *Blaj*.

Reflecții la postul de casier vor anexa la cerere și o dovadă, că în cazul că vor fi numiți, vor depune înainte de a intra în funcțiune, în conformitate cu Art. 214 din legea asupra contabilității publice, cauțiunea prevăzută de Art. 13 din aceeași lege, (de două ori retribuțiunea anuală).

Reflecții la postul de șofer, a cărui angajare va fi contractuală și provizorie, pe lângă celelalte acte vor anexa la cerere și permisul de conducere pentru autovehicule.

Blaj, la 8 Martie 1937.

Președ. Com. Int. Secretar
(ss.) **Dr. Gh. Sărăndan** (ss.) **C. Pascu**